

RAN-2401000106020562

T.Y.B.A. (Non NEP) (Sem. VI) Examination March - 2026 Economics (Paper - 18) Economics of Growth and Development

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures given on the right side indicate the full marks for each question.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. 10**
1. નવપ્રવર્તન એટલે શું?
 2. આંતરસ્તરીય માળખું એટલે શું?
 3. મૂડીપ્રધાન ઉત્પાદન પદ્ધતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 4. ધનાત્મક રાશિ પ્રેરણા એટલે શું?
 5. મધ્યમ વર્ગીય ટેકનોલોજી એટલે શું?
- પ્ર.2. કાર્લ માર્ક્સનો આર્થિક વૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત સમજાવી તેનું મૂલ્યાંકન કરો. 14**
- અથવા**
- પ્ર.2. સમતોલ વિકાસ એટલે શું? સમતોલ વિકાસની વ્યૂહરચના અંગે નર્ક્સના વિચારોની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14**
- પ્ર.3. “અલ્પવિકસિત દેશોમાં અમર્યાદિત શ્રમના પુરવઠા દ્વારા મૂડીસર્જન શક્ય અને નફાકારક બને છે”. આ વિધાનનું ટીકાત્મક પરિશ્લેષણ કરો. 14**
- અથવા**
- પ્ર.3. (અ) આર્થિક વિકાસમાં કૃષિક્ષેત્રની ભૂમિકા અને મહત્વ તપાસો. 07**
- (બ) આર્થિક વિકાસમાં ઔદ્યોગિકરણનું મહત્વ સમજાવો. 07**
- પ્ર.4. નીચેનામાંથી બે ટૂંકનોંધ લખો. 12**
1. આર્થિક વિકાસમાં નિયોજકની ભૂમિકા
 2. પ્રારંભિક શક્તિશાળી પ્રયાસનો સિદ્ધાંત
 3. શ્રમ પ્રધાન ઉત્પાદન પદ્ધતિ
 4. આર્થિક વિકાસમાં સેવાક્ષેત્રનું મહત્વ

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following questions briefly. 10**
1. What is meant by innovation?
 2. What is meant by inter-sectoral structure?
 3. Explain the meaning of a capital-intensive production method.
 4. What is meant by positive inducement to invest?
 5. What is meant by intermediate (appropriate) technology?
- Q.2. Explain Karl Marx's theory of economic growth and critically evaluate it. 14**
- OR**
- Q.2. What is meant by balanced growth? Critically discuss Nurkse's views on the strategy of balanced growth. 14**
- Q.3. "Capital formation becomes possible and profitable through the supply of unlimited labor in under developed countries." Critically examine this statement. 14**
- OR**
- Q.3. (A) Examine the role and importance of agriculture in economic development. 07**
(B) Explain the importance of industrialization in economic development 07
- Q.4. Write short notes on any two of the following: 12**
1. Role of the entrepreneur in economic development
 2. Theory of big push
 3. Labor-intensive production method
 4. Importance of the service sector in economic development
-